

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНІОСОУ: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXV. Ч. 166. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ВІВТОРОК, 8-го СЕРПНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 8, 1978 No. 166. VOL. LXXXV.

ПАПА ПАВЛО УІ ПОМЕР НА 80-МУ РОЦІ ЖИТТЯ ПІСЛЯ 15 РОКІВ ПОНТИФІКАТУ

ІЄРАРХІ УКЦЕРКВИ В ЗСА І КАНАДІ ЗАПОЧАТКОВУЮТЬ ПРИГОТУВАННЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 1000-РІЧЧЯ ХРИЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ

Українська Католицька Ієрархія ЗСА і Канади відбула 27 липня 1978 р. у Вінніпегу нараду для наміщення в 1988 р. 1000-річчя Хрищення Руси-України — інформують з Українського Католицького Митрополічного Ординаріату у Філадельфії та з Української Католицької Дієцезії у Стемфорді.

На початку своїх нарад Владика вислали телеграму до Вселенського Архирея св. Отця Папи Павла VI і до Голови Української Помісної Католицької Церкви Блаженнішого Отця Йосифа Сліпого з проханням про їхнє благословення для своєї праці.

У висліді своїх нарад, Владика Вінніпегської і Філадельфійської Митрополії постановили, щоби:

1. В кожній єпархії обох митрополій діяти, під патронатом місцевого Владика, Єпархіяльного Комітету Відзначення 1000-річчя Хрищення України.

2. Всі Єпархіяльні Ювілейні Комітети кожної митрополії мають оформити в Міжєпархіяльній Ювілейній Комітеті Філадельфійської і Вінніпегської Митрополії.

3. Обидві Міжєпархіяльні Ювілейні Комітети обох митрополій будуть діяти, як один Ювілейний Комітет Української Католицької Церкви Північної Америки.

під проводом Владик цих двох митрополій.

4. Цей спільний Ювілейний Комітет координуватиме свою працю з програмою Ювілейних святкувань цілої Помісної Української Католицької Церкви, як рівнож з програмою всеукраїнського вшанування великого Ювілею Християнської України.

Точніша програма кожного Єпархіяльного і кожного Міжєпархіяльного Ювілейного Комітету, як рівнож спільного Ювілейного Комітету Української Помісної Католицької Церкви Північної Америки буде своєчасно проголошувана в українській пресі.

Це повідомлення дано в Вінніпегу, дня 28 липня, в свято св. Рівноапостола Князя Володимира Великого, Христітеля Руси-України, 1978 році і його підписали Владика: Максим Германюк, Митрополит Вінніпегський; Йосиф Шмонюк, Митрополит Філадельфійський; Ніль Саварин, Єпарх Едмонтонський; Ізидор Борейський, Єпарх Торонто-Онтаріо; Андрей Роборешкий, Єпарх Саскатунський; Ярослав Габро, Єпарх Чикагський; Василь Лостен, Єпарх Стемфордський; Єронім Химій, Єпарх Вестмінстерський і Дмитрій Грешук, Єпископ — помічник Едмонтонський.

Учасники наради у Вінніпегу: сидять Владика-митрополити (зліва): Впреос. Максим Германюк і Впреос. Йосиф Шмонюк. Стоять (зліва): Впреос. Ніль Саварин, Впреос. Єронім Химій, Впреос. Василь Лостен, Впреос. Андрей Роборешкий та Впреос. Ізидор Борейський. Немає на знімці Впреос. Ярослава Габра і Впреос. Дмитрія Грешука.

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ПРОГРАМІ СВЯТА ОЗЕР В МІНЕСОТІ

Написав д-р Михайло Козак

Міннеаполіс, Мінн. — Одним з гарних прикмет степу Міннесота є багатство зелених і тисяч багатих на рибу озер. Це дуже прикрашає цю частину Америки і дає її мешканцям багато нагоди для приємних розваг. Ця краса спонукала місцеве населення щорічно організувати великий фестиваль для прославлення цього великого багатства природи. Вже десятки років, в другій половині липня, відбувається для цього в Міннеаполіс Свято Озер. Активісти Двохтижневої програми включили різні мистецькі, спортивні і розважальні імпери та парадні походи, що їм пригортаються тисячі місцевого населення і туристів.

Останніми роками, коли в Америці збільшилося зацікавлення культурними спадщинами, організатори Свята Озер частіше включають в свою програму виступи етнічних груп. Цю нагоду використовують місцеві українці і вже кілька років, залежно від обставин, також включають свої програми в цей щорічний фестиваль. В 1976 році, з нагоди 200-Річчя ЗСА і 100-Річчя Українського Поселення, українська громада зарекомендувала себе найкраще. В дводенному поході вулицями міста, перший раз в історії українського поселення в Міннесоті, відзначався своєю красою український парадний вїз.

Також цього року українці виявили себе не менше зацікавлені. Цим разом у великій мірі причинилися до успіху наші сусіди, українці з Вінніпегу. Заходами уряду Канади приїхала до Міннеаполісу 21-го липня численна делегація, на чолі з п. Ярославом (Сесіл) Семчишиком, директором відділу культури в провінційному уряді Манітоби. Ця група включала шотландський оркестр поліції міста Вінніпегу, шведський гімнастичний ансамбль танцюристів, а також п'ятидесяті члени українського танцювального ансамблю "Орлан", під керівництвом д-ра Тараса Бабуха, та широко відомий український оркестр Теда Комара.

За три дні свого побуту в Міннеаполісі, канадські гості з великим успіхом дали ряд дуже цікавих виступів. Найбільше в їхній програмі вирізнялася українська група. Краса строю, мелодійна музика і прецизійно виконані народ-

ні танці зразу звертали увагу і зацікавлювали глядачів.

В суботу, 21-го липня, ввечері, у програмі дводенного фестивалю культурних спадщин в Ніколетт парку пригорталися цій групі консул Канади, посади Вінніпегу і понад тисячу гостей. Виступ українців привертнув нагородили голосними, довготривалими оплесками і вставанням з місць. Я. Семчишин, заповідав програму, з притаманним йому хистом, у великій мірі причинився до успіху всієї канадської репрезентації.

В неділю, 23-го липня, також у цьому парку, відбувся виступ місцевих українців. Одноденну програму українських танців і співу виконали танцювальний ансамбль "Заграва" парафії св. Константина, під керівництвом Мирона Павличина, і співочий ансамбль "Акорд" під керівництвом Юрія Луценка. Також тепер молоді танцюристи, імпульсанти строю, мелодійні пісні і гарно виконані танці, викликали багато захоплення у присутніх і спричинили бурю оплесків. Програму вміло заповідав і давав до неї цікаві пояснення Роман Козак.

Вечером цього самого дня, також з невеликим успіхом, доповнили програму українців танцюристи молодшого ансамблю "Черемош".

Виступ українців Канади і Америки на щорічному Святі Озер багато причинився до поширення знання про українську культуру спадщину і здобув багато призначень для виконавців програм — нащадків українського народу у вільному світі.

ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКИЙ ВІЙХАВ ДО ЄВРОПИ

Оттава (ОУП). — З метою взяти участь у двох міжнародних конгресах та відбутти виступи і семінари в Українському Вільному Університеті (УВУ) в Мюнхені, проф. Яр. Рудницький відлітає 14 липня 1978 з Оттави до Лондону й континентальної Європи. Повернувшись до Канади передбачений на кінець серпня ц.р. В Європі він відвідає також важливі українські й державні бібліотеки в пошуках за українською мовою з своєю працею в Конгресивній бібліотеці.

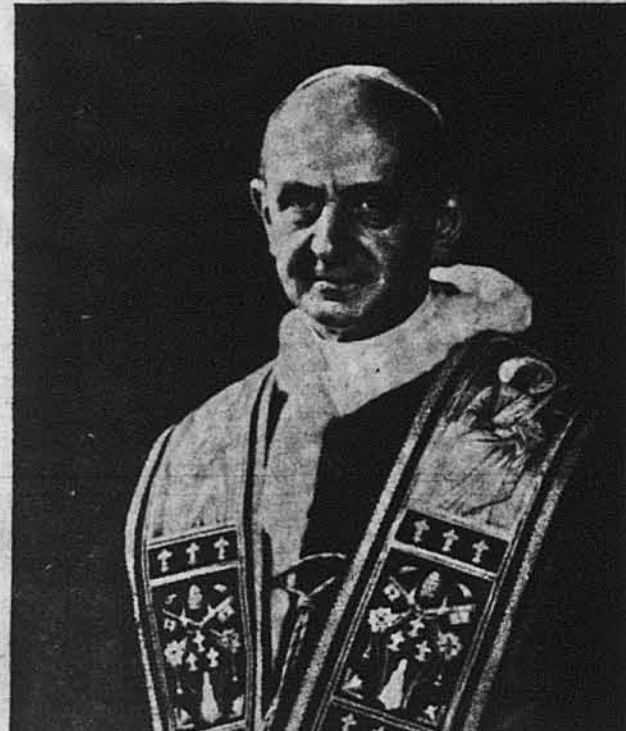
Рим. — Папа Павло VI, 262-й наслідник св. Петра на пості глави Вселенської Католицької Церкви, помер минулої неділі, 6-го серпня 1978 у своїй літній резиденції Кастель Гандольфо біля Риму на 80-му році життя та після 15 років понтифікату в найбільш турботливому періоді історії. Смерть наступила після атаки серця, на яке Вселенський Архирей хворів уже від деякого часу.

Смерть Папи Павла VI викликала найбільший відгомін у цілому світі, що пояснюється його великою роллю та великими впливами, що їх він мав не тільки в Церкві, але й взагалі в житті народів. Вступивши на папський престол 21-го червня 1963-го року після короткого, бо задовго 6-річного понтифікату свого попередника, Папи Івана XXIII, якого вважається за "революціонера" з уваги на його сміливі заходи відносно "аджорнаменту" — усучаснення традиційно консервативної Католицької Церкви до великих соціальних і політичних змін у світі, Папа Павло VI не без успіху намагався поєднати консервативні і ліберальні елементи в очолюваній ним Вселенській Церкві. Зокрема відмічався його заслуги для екуменізму з кінцевою метою поєднання всіх Християнських Церков. До великих змін, що їх пережив Папа Павло VI, на-

лежать також зміни в св. Літургії, включно з введенням живих національних мов, замість доцьогочасної латинської мови.

У Кастель Гандольфо та в Римі гомін дзвонів сповістив про смерть Папи Павла VI, після того, як о. Пієр-Франко Паторе, виконуючий обов'язки голови Ватиканської пресової служби, сповістив кореспондентам "з глибоким жалем і зворушенням, що Папа Павло VI помер в год. 2140-ї роки 6-го серпня 1978 у Кастель Гандольфо". Подана година відповідас 9:40 вечора в Римі і 3:40 по полудні в Нью-Йорку.

Біля Папи під час його смерті був приватний кардинал Війо, ватиканський секретар стану, який виконував адміністративну владу у Ватикані до часу вибору нового Папи, що має статися не скоріше, як 15 днів від дня смерті Папи Павла. Нового Папу вибере конклав-зібрання кардиналів, що його скличе кардинал Війо. Згідно з постановою Папи Павла VI, нового Папу вибиратимуть тільки ті кардинали, які ще не переступили 80-го року життя, а таких є тепер 116. Чотирнадцять теперішніх кардиналів, між ними й Блаженний Патріарх Помісної Української Католицької Церкви кардинал Йосиф Сліпий, мають уже понад 80 років життя і участі у виборі нового Папи не візьмуть.

Paulus PP. VI

Як згадано, смерть Папи Павла VI викликала найширший відгомін у світі. Засоби масової інформації передавали спеціальні повідомлення — між іншим, на спеціальних телевізійних передачах, присвячених пам'яті Папи Павла VI з його понтифікату, можна було побачити й Патріарха Йосифа Сліпого — на цьому жалі і

співчутті з приводу смерті Папи висловили голови поодиноких держав, зокрема президент ЗСА Джиммі Картер. Негайно після повідомлення про смерть Папи Павла VI в багатьох церквах відбулися спеціальні відправи. У жодній передачі цієї вістки, час і порядок похоронів Папи Павла VI ще не були встановлені.

В Римі закінчено літні курси Українського Католицького Університету

Рим. (М.Л.) — В неділю, 16-го липня ц.р., закінчено тут урочисті ІХ-ий Літній курс Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи. Після урочистої соборної Служби Божої у соборі св. Софії, що була відправлена в намірні студентів і професорів, всі присутні, між ними багато гостей, перейшли до університетської авлі, куди прибув також Блаженний Патріарх Йосиф — ректор університету, що його всі ентузіастично привітали. Про успішний перебіг щорічних курсів звітливо вів директор УКУ о. митрат Іван Музичка й продекан філософського факультету, одночасно й директор літніх курсів, проф. д-р Богдан Лончина. Святозвучно промовою виголосив о. проф. д-р Іван Грицько. Відімені студентів Слово подяки Блаженнішому, зарядили університету й професорам сказала Наталка Ковалішин. У своєму слові вона також звернулася до своїх ровесників, закликаючи їх до наполегливої праці та жертвенності для свого народу й Церкви. Після цього ІХ Блаженство Патріарх Йосиф подякував за привітання, а також професорам за їхню працю а студентам за їхній труд. Благословенням і освятченням пам'яток речей закінчив цей акт закриття щорічних літніх курсів у Римі. На закінчення всі присутні зацікавилися Патріаршим гимном.

Для інформації відомо, що щорічні літні курси УКУ. На курсах було записаних 25 студентів, з того 17 студентів і 8 студентів. За своїм походженням учасники були: 19 із ЗСА (більші групи із Чикаго — 6, з Філадельфії — 5), 5 з Канади, 1 з Європи. Викладачами цього року були професори: Мирослав Антонович — Українська музична культура 17 і 18 століть; Константин Біда — Творчість Івана Франка; о. Іван Грицько — Духовність Східної Церкви; Мирослав Лабунько — Огляд українських літописів і хронік; Василь Лев — Історія української мови; Богдан Лончина — Рісдордженто: Змагання Італії за єдність і Початковий курс італійської мови; Марія Овчаренко — Вправи з сучасної української літературної мови. ІХ-ий літній курс УКУ тривав від 15-го червня до 16-го липня. За цей час зачитано 86 лекцій — менш більш у рівному розподілі годин на всі згадані теми. У програмі курсу входили також 4 цілоденні прогулянки до місцевостей, що славі з свого минулого, або з інших причин славляться сьогодні, як туристичні місця. І так, в часі першої прогулянки 19-го червня звидно славний грецький монастир ЧСВВ Гротта-Феррата, український монастир Студійон і місцевості — Кастельгандольфо й Фраскати, що відоме з своїх винищів. В часі другої прогулянки 24-го червня звидно краєтер Везувія і руїни античного римського міста Помпеї. Третя прогулянка — 1-го липня була до Флоренції з відвідинками славної галерії Уффіці, а четверта — 8-го липня до міст Орвісто і Ассізі. Крім цього, студенти мали подорож до часу, щоб оглянути руїни старого Риму й зацікавитися із скарбами мистецтва, що знаходяться в музеях і церквах міста Риму. 28-го червня професори й студенти взяли участь у спільній, загальній авдієнції у Папи, що було відмінене в офіційно Ватикану "Л'Оссерваторе Романо" того дня.

Генерал Григоренко доповідатиме під час Зустрічі Дивізійників

Глен Спей, Н. Й. (О. Л.) — З Управління Станції Братства кол. воєнів 1-ї Української Дивізії УНА в

будеться заходами нью-йоркської Станції Дивізійників під час вільних днів з нагоди Дня Праці від 2-до 4-го вересня ц.р. на Оселі УБС-ОУ "Верховина" у Глен Спей, буде гостинна і доповідь генерала Петра Григоренка.

ВІДБУЛАСЯ РЕОРГАНІЗАЦІЯ УРЯДУ УНРЕСПУБЛІКИ

Мюнхен. — Бюлетень Українського Інформаційного Бюро з 28-го липня повідомляв:

Дня 1-го липня 1978 р. відбулося в місці осідку Державного Центру УНРеспубліки засідання Уряду в присутності Президента і Віцепрезидента та усіх членів Уряду, які перебувають в Європі. На цьому засіданні, поза пологодженням деяких поточних справ, голова Уряду, д-р Т. Леонтьєв, подався до димісії, що на підставі відповідної статті Тимчасового Закону помагає за собою димісію всього складу Уряду. Д-р Леонтьєв мотивував свій крок необхідністю реорганізації Уряду з уваги на деякі розходження поміж поодинокими його членами та konieczністю гармонійної співпраці всього Уряду, зокрема з уваги на недалеку сесію УНРади та на потребу безперервного виконання різних політичних завдань у зв'язку з внутрішньою і зовнішньою ситуацією.

Президент М. Лівичків прийняв димісію Уряду і доручив йому даліше виконувати його обов'язки до часу покликання Уряду нового складу, згд. реорганізації. В наступному дні п. Президент, руководячись потребою дії нового Уряду, доручив д-рові Т. Леонтьєву його формування. Згідно з Тимчасовим Законом, покликання до формування Уряду предкладає Президентів внесення на номінацію всіх членів Уряду.

З уваги на konieczність розуміння з деякими особами з-за океану, д-р Леонтьєв виконав своє доручення завданням шойно по 4-ох тижнях. На його внесення, п. Президент покликав

Уряд у такому складі: д-р Т. Леонтьєв — голова, мгр А. Мельник — заступник голови, ред. В. Білий — заступник голови, д-р В. Федорчук — член Уряду, мгр М. Липовецкий — член Уряду, Ст. Букшова — член Уряду, А. Широкопек — член Уряду, Григорій Ткаченко — член Уряду.

Новоіменований Голова Уряду застерів за собою право подати внесення на новоіменування ще інших осіб до Уряду, нащо Президент, в порозумінні з Віцепрезидентом, погодився. Заступники керівників ресурсів ген. Мандзенко-військові справи, інж. П. Лямаренко — внутрішні справи, та К. Луценко — фінансові справи, залишаються на своїх становищах.

Новий Уряд приступив негайно до виконання своїх обов'язків. Зокрема розпочав свою діяльність уповноважений член Уряду в справі скликання сесії УНРади, д-р В. Федорчук.

Заприсяженню підлягають лише нові члени Уряду — з уваги на це, що тут ідеться не про покликання цілком нового Уряду, а тільки про його реорганізацію.

У скорому часі має відбутися пленарне засідання Уряду — з участю, в міру можливості, усіх його членів з Європи та з-за океану. На цьому засіданні мають бути схвалені важливі справи у зв'язку з черговою сесією УНРади та будуть обговорені напрямні політики Уряду до часу її відбуття.

Декрет Президента про номінацію нового Уряду датовано 27-го липня 1978 р. — подає Українське Інформаційне Бюро.

Голова Польського Уряду в екзилі відвідав Уряд УНР в екзилі

Мюнхен (УІБ) — Голова Уряду Річпосполитої Польської в екзилі, Лондон, Казімеж Саббат, відвідав 27-го липня ц.р. в супроводі Дружини та панів Осмецького, Подгурського, Колодзєйського і Литвіняка Уряд УНР в Мюнхені.

З українського боку в той час були присутні на зустрічі: Президент Української

Народної Республіки в екзилі Микола Лівичків, голова Уряду УНР, д-р Теофіл Леонтьєв, заступник голови, мгр Антін Мельник, державний секретар, Григорій Ткаченко.

При каві, присутні обмінялися думками на тему загальної політичної ситуації у світі та заторкнули проблему польсько-українських взаємин.

В Оттаві відбудеться українсько-канадська конференція

Едмонтон (КІУС). — 15 і 16 вересня ц.р. відбудеться в Оттаві конференція університетів конференція п.з. "Супільні тенденції серед українських канадців". Це — друга з черги конференцій про українців у Канаді загалом, а про стан після Першої світової війни зокрема. Організатор конференції — Канадський Інститут Українських Студій.

Конференція буде міжвідомчим форумом для розглянення статистичних даних праці „A Statistical Compendium on the Ukrainians in Canada, 1891-1977" (Оттава, 1977 р., гектогр.). Редакторами видання є д-р В. Даркович і п. Юзик з Оттави.

На сесіях конференції

Закінчено другий етап праці над українською в Конгресивній бібліотеці

Вашінгтон. (Д. К.). — Дня 30-го червня проф. Яр Рудницький закінчив другий етап дослідів над українською в Конгресивній бібліотеці. Крім рідкісних видань та рукописного відділу, він прослідив бібліотечні ресурси в ділянках української мови, літератури, історії, географії, книгознавства та бібліографії. Разом з проф. К. Бідою з Оттави він працював над мікрофільмами Синайських рукописів (40) та порівняв розшуки в Національному Архіві Америки. Після перерви в часі літніх

місяців, коли відбуватиме студійну подорож по європейських країнах, проф. Рудницький повернувся до дальшої праці в Конгресивній бібліотеці в вересні й жовтні ц.р. Наприкінці треба відмітити, що в своїй праці проф. Рудницький має видатну допомогу з боку українських співробітників К. Б. — Василя Надраги, Богдана Яніського й Юрія Добчанського. З-поза бібліотеки консультантами проф. Рудницького були проф. Петро Одарченко й проф. Микола Степаненко в Вашингтоні.

Марко Геврик згинув в автомобільній катастрофі

В тому часі, як у „Свободі" вже була двотижнева вакаційна перерва, з Вінніпегу одержано сумну вістку, що в середу, 19-го липня, в автомобільному ударі, що трапився біля Монреалю в Канаді, трагічно згинув 21-літній студент св. п. Марко Любомир Геврик, син довголітнього голови Головної Контрольної Комісії УНС і на 29-ий Конвенції в травні ц.р. знову переобраного на головного контролера мгра Івана і пані Стефанії

Геврик. Св. п. Марко був в дорозі на відвідини своєї родини в Нью Джерсі у Філадельфії. Панахиду за спокій душі цього наймолодшого і трагічно померлого юнака відслужив у Вінніпегу в п'ятницю, 28-го липня о. митрат В. Кушнір в храмі св. Володимира і Ольги, а похорон відбувся черговою дня з участю Митрополита Максима Германюка. Тіліні останки покійного поховані на цвинтарі Всіх Святих у Вінніпегу.

Йонкерс будує нову українську католицьку церкву

Йонкерс (Л.Ф.) — По кількох літах планування та побороювання різних труднощів, — будова нової української католицької церкви св. Михаїла у Йонкерсі, Н.Й., стає дійсністю.

За благословенням Митрополита українців католиків в Америці Архископа Йосифа Шмондюка та за дозволом і санкцією Стамфордського Владика Василя Лостена, в четвер, 22 червня ц.р., парох церкви отець шамбелан д-р Василь Федаш та двоє мужів довіря цієї парохії, Василь Чолій та д-р Василь Кіналь, підписали угоду з будівельною фірмою Карла Месмера з Нью Йорку і тим започаткували велике діло будови нової церкви. Під час підписання угоди були присутні: голова Будівельного Комітету д-р Яр Моцюк, президент Церковного Комітету Іван Гомза та члени Будівельного Комітету Михайло Петрик, Дмитро Івасютин та Стефан Фромель. Рівнож свідками були Джерард Вагнер і пані Містер від будівельного підприємства.

Архітектором нової церкви є інженер Теодор Хома, покійні родичі якого були піонерами і засновниками цієї парохії.

Церква буде побудована у північно-західній, «резидентській» ділянці міста Йонкерсу на перехресті вулиць Норт Бродвей і Шонард Плейс. Площа земельною 33,000 квадратних стій куплена в 1972 році простягається 225 стій вздовж Норт Бродвей та 236 стій по Шонард Плейс. Вона межує з раніше закупленим домом число 21, де приміщуватиметься парафіяльний уряд. Торжественне благословення площі відбулось в червні 1973 року.

Церква св. Михаїла у Йонкерсі це одинока українська католицька церква у повіті Вестчестер.

Заложення парохії датується від 1899 року, коли наші піонери збудували дерев'яну церкву на малій (50 x 100) стій площі на розі Честнат і Ріверю Плейс, недалеко центру міста при Йонкерс Евеню. В роках 1924-1925 церкву відновлено, поширено і обмуровано цеглою. Тоді спровадили з Німеччини і заїнали такий заперестольний вітраж св. Михаїла — патрона цієї парохії. Церква має 250 сидячих місць. Біля церкви є побудована школа та дім для сестер. Парафіяльний уряд є під числом 25 Честнат вул. По Другій світовій війні у 1950-их роках багато скитальців прибуло до Йонкерсу і околиці і вступили до парохії. Останніми роками багато родин переселилися з Бронксу і Нью Йорку та приписалися до цієї парохії.

Щоби не затратити зв'язку зі «старою» і «новою» церквою, та щоби продовжувати духа пошану і прив'язання до своєї церкви, як рівнож із сентиментальних почувань, планується перенести заперестольний образ вітраж «св. Михаїла, що буде вміщений у святині нової церкви».

Іконостас планується відновити і відмалювати та заїналювати у новій церкві. Всі три дзони (що були куплені і вмонтовані у 1924-1925) будуть перенесені, переписані, відновлені і пристосовані на нову електронічну систему.

Владика Василь Лостен поблагословить наріжний Камінь нового храму на празник св. Михаїла у листопаді цього року.

ВІЯВЛЯЮТЬ ПОДРОБИЦІ ПРОЦЕСУ МАТУСЕВИЧА І МАРИНОВИЧА

Нью Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На захід відісталися нові подробиці про процес Михайла Матусевича і Мирослава Мариновича, який відбувся 23-30 березня ц.р. (м. Васильків коло Києва). Родина й знайомих підсудних повідомляють про процес вже тоді, коли він відбувався — третього дня.

Викликали як свідків обох підсудних, сестру Мариновича, Надію Світличну, Ольгу Гейко, Михайла Коцюбинського та Олександра Бердника.

Матусевич склав заяву, що він добровільно учав в суді не братиме й відмовився від адвоката. Родина Мариновича взяла для нього адвоката з Західної України.

Коли Надія Світлична, яку викликали в характері свідка, увійшла на судову залу, агент КГБ пояснив Мариновичові її присутність, як доказ, що суд є відкритий. Це використала Світлична і подала категоричну заяву з вимогою допустити на процес друзів Мариновича і Матусевича. Їм дозволили бути присутніми, але тільки на ранній сесії суду. По полудні на залі була тільки Надія Світлична.

Під час суду, Маринович на різні запити відповідав, що процес є протизаконний і судді назвав його за це папугою. Це викликало сміх присутньої в залі категорії публіки.

Перших два і пів дня суд розглядав т. зв. хуліганство Матусевича: декілька років тому Матусевич був випадково вміщений у в'язницю бійку. Тоді прокуратори тої бійки засудили за хуліганство, але ніхто не обвинувачував у нічому Матусевича. Тепер суд намагався довести, що ініціатором тої бійки був Матусевич і на свідків покличаючи учасників тої бійки в Івано-Франківську. Всі «свідки» ствердили, що ініціатором бійки був Матусевич. Та коли прокуратор сказав ідентифікувати Матусевича, вони показали на Мариновича. Шойно пізніше, після інструкції КГБ, вони зуміли розпізнати Матусевича.

Далі суд розглядав участь Матусевича і Мариновича в Українській Гельсінській групі, їхню діяльність — писання і розповсюдження документів Групи. Оля Гейко, яку викликали як свідка, не дала ніяких негативних свідчень проти підсудних. На питання чи вона є членом Гельсінської групи вона відмовилася відповісти, бо це питання не стосується справи. Тоді суддя звернувся до Мариновича, яка його думка про відповідь Гейко. Маринович, як і на всі інші питання, відповів мовчачкою.

Наді Світлична показала на процесі один з документів-рукописів. Світлична ствердила, що це її почерк, але що вона не є автором його, а тільки переписувачем.

Під час процесу під будинком суду виступали різні дисиденти. Між ними — Микола Горбаль, колишній політ'язень. Горбаль зачепив його колишній слідчий з КГБ, мовляв, що ти тут робиш, ти вже повинен знати вислід таких процесів.

Микола Матусевич і Мирослав Маринович отримали присуди: 7 років позбавлення волі і 5 років заслання.

ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ ВІДЗНАЧЕНО БІЛЯ СТАТУІ СВОБОДИ

Під час Маніфестації з нагоди Тижня Поневоплених Націй біля Статуї Свободи: Лариса Стенкевич (Білорусь) читає Проклямацію Тижня Поневоплених Націй президентом Картером, біля неї — д-р Валентина Калінік (у білому капелюсі).

Українська група під час Маніфестації з нагоди ТПН біля Статуї Свободи.

Нью Йорк (СВУ) — На острові Свободи, на площі окутаній з боків зеленими листями рясних гілок дерев, на фоні величавої гігантської Статуї Свободи з піднятою до хмар рукою із палаючим смолоскипом, не дивлячись на гарячу спеку в невідомі 23-го липня 1978 р. по полудні на год. 1:30 почали прибувати представники різних національних етнічних груп зі своїми прапорами, з транспарантами, а частина в розкішних національних одягах.

Кожної півгодини пароплави доставляють на острів сотнями туристів з цілого світу, а між ними того дня американці різних рас спішили на відзначення Тижня Поневоплених Націй (ТПН), члени СВУ й прихильники та інших національних роздавали на пароплавах і на острові листівки, в яких інформовано про значення ТПН, про визволення поневоплених народів, про боротьбу за людські і національні права уярмлених Москвою не-російських народів.

На площі вже закінчується підготовка для відкриття офіційної частини ТПН, прапороносці закріплюють прапори, закріплюють транспаранти й гасла, ресуртуються представники організації й гості, президент АВПН д-р Валентина Калінік дає інтерв'ю кореспондентів «Нью Йорк Таймсу» і на черзі кореспондент «Дейлі Нюс» та інші, о год. 2-й по полудні вона відкриє Віче ТПН, випускника «Теологічного Семінару Гардон Конвел» в Гамільтоні (Массачусетс) Оксана Коваль з глибоким почуттям віри в Бога промовила молитву, а Лінда Ларсон (член кобзарського ансамблю) вигукнула присягу вірності американському прапорцю, всі присутні стояли на струнко під час молитви й присяги.

Д-р Валентина Калінік прочитала головну промову про людські і національні права поневоплених народів (текст цієї промови англійською мовою роздано біля двох тисяч листівкою учасникам ТПН і туристам) а описав представник від білорусів мгр Лариса Стенкевич, зачитала спеціальний лист спішно надісланий з Білого Дому, і від президента Джиммі Картера на адресу голови організації АВПН прокламацію ТПН, голова АВПН передала керівництво офіційною частиною д-рові Володимирові Миколі, який уміло виконував обов'язки майстра церемоній на цьому великому Вічі АВПН.

З промовами виступили: представник від губернатора штату Нью Йорку Волтер

(литовець): від Українського Визвольного Фронту активну участь узяв д-р Олександр Соколинський, який прибув на чолі українців з прапором і транспарантами: від членів СВУ з Грентону П. Котелевським з пожертвою 100 доларів на витрати ТПН: від Північного Кавказу — Бей-Булат: були представники кримських татар, словаків, латвійців і інших. Серед численної української групи була письменниця Докія Гуменна, провідний член ОДВУ-Павло Дорожнінський з дружиною.

В містечкій частині д-р В. Микла заповів виступ українських бандуристів Ансамблю школи кобзарського мистецтва в Нью Йорку, які прибули зі своїм адміністратором Петром Чорним в чудових національних полтавських строях: Лінда Ларсон, Лінда Чорна, Ярослав Галатин з солісткою Ларисою Магун Гурин, молодістю але вже відомою ширше серед українських кіл своїми сольовими виступами. Всі присутні захоплено вітали українських бандуристів й солістку. Китайська танцювальна група Панин Као в національних строях відтанцювала два історичні танки жінок. Шість молодих в'єтнамців через голосник з піднесенням відповіли національній гимні Південного В'єтнаму.

Російський поет з нової еміграції Віктор Урин прочитав захоплену вірш російською мовою, присвячений Анатолію Шаранському і Миколі Руденкові, прославляючи символічну Статую Свободи.

На закінчення маніфестації д-р Валентина Калінік запросила всіх учасників ключитися в параді віднесення вінка борцям за визволення своїх націй й покласти у стій Статуї Свободи. З прапорами і транспарантами спільним співом «Боже благослови Америку» закінчився 20-й Тиждень Поневоплених Націй у цій метрополії світу.

В понеділок, 24-го липня, «Дейлі Нюс» і «Нью Йорк Тамс» помістили великих розмірів світлин українських бандуристів на фоні Статуї Свободи з надписами про українських співаків і музик з бандурами.

Бучач і Бучачина
Історично-мемуарний збірник. Книжка у твердій корівці обгорнута із золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО. 943 сторінок з малюю.

Ціна \$25.00 + \$1.00 пересилка
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСоюзу!

Крім прокламації губернатора Нью Йорку Кері, надіслані прокламації та задушені листи учасникам ТПН від губернатора Нью Джерсі Брендана Бірн, від губернатора штату Нью Гампшир Мельдірн Томсона; від конгресменів: Денісла Флада, Едуарда Дервінського, від Лари Макдоналда (Джорджія), який в листі до учасників написав: «...нема іншої важливішої справи у світі в цей момент, як справа Поневоплених Націй...»; від голови Ради Національностей Республіканської Партії — Мічеля Кобліньського і директора Джуліана Немчика та прокламацію від посадики Нью Йорку Едварда Кача.

Д-р В. Микла представив учасникам заступницю головного Предсідкиня УНСоюзу пані Марію Душник, представника польського часопису «Поліш Дейлі Нюс» ред. І. Дубіцького та інших. На маніфестацію прибули і репрезентували: від азербайджанських організацій — Іскандер Нечет; від Болгарського Національного Фронту — Лазар Зладков; від Туркестансько-Американської Асоціації — Султан Манзур; від Грузинського Національного Фронту — Г. Абуладзе; від Білорусько-Американської Асоціації — Антон Шуклоїт; від естонців — Фредерік Таннер; від кількох китайських організацій — Джон Ванг; Віце-президент АБН на ЗСА — Пітер Бітенус, голова АБН в Нью Йорку Пітер Аузолас

ВСТАНОВЛЕННЯ...

(Продовження зі стор. 2-ої)

особисто завіз його до Риму і вручив Палі Пієві XII. Конгрес об'єднав наші релігійні Товариства під спільним знаменником: «УКО» — Українське Католицьке Об'єднання, що свого часу відіграло важливу роль в громадському і релігійному житті.

Дня 19 лютого 1950 р. Священна Конгрегація Східних Церков творить, на доручення Папи Пія XII, в Аргентині Ординаріат для всіх Східних Обрядів. Відпоручником для Східних Церков став монс. Тато, а делегатом для українців о. Йосиф Галабарда, ЧСВВ. Монс. Тато, хоч реалний єпископ, але зі справами Української Церкви і її обряду, законами зовсім не обізнаний, тому о. В. Ковалик знову пише «Протест» до Риму проти такого назначення, прохуючи, щоб даві наші Церкві єпископа українця. Цей «Протест» підписали ОО. Василіяни, його одну копію вислали до Апост. Нунція в Буенос-Айресі, прохуючи, щоб вислав до Риму а другу вислали до о. А. Кусси за посередництвом Високопреосв. І. Бучка. Протест мав позитивний успіх, бо 15 жовтня 1961 р. в Римі висвещують о. Андрія Салепяка, сальєянина, на єпископа, з функціями Апостольського Візятора для наших вірних в Аргентині. Східна Конгрегація хотіла назначити одного з ОО. Василіян, які найбільше натрудилися в організації нашої Церкви в Аргентині, але Генер. Заряд ОО. Василіян зрезигнував з оферти в користь ОО. Салепяка, щоб тим робом допомогти Східній Галузі ОО. Салєзіян краще розвинути та поширювати свою працю між українцями. Це публічно сказав Апост. Нунцій в Аргентині, монс. Монціо в часі бенкету 1968 року.

Генеральний Заряд Чину св. Василія Великого в налі, що вкороті в Аргентині буде єпископом, доручив о. Йосифові Галабарді, ЧСВВ, — тодішньому М-Протоігу-менові, шукати відповідного місця під будову катедрі для будучого єпископа. Головний Заряд Василіян навіть допоміг фінансово в купні площі. Отець Й. Галабарда невтомно трудився над будовою катедрі, просив допомоги з усіх-усюдів, і до приїзду Владика А. Салєяка катедря вже була побудована, хоч ще багато бракувало до викінчення.

До приїзду Преосв. Андрія Салєяка наша Церква в Аргентині була гарно зорганізована і розвивалася. Буенос-Айрес і його провінції мали сталі або періодичні відправи, катехизації, провадилися релігійні товариства. Те саме було і в Місіонес. ОО. Василіяни мали вже свою Віце-Провінцію, свій Новіят, Малу Семінарію з 35 хлопцями та друкарню в Апостолес. Сестри Василіянки мали свою Провінцію, Новіят, Інтернат в Берісцо, Інтернат в Апостолес, провадили школи та катехизації так в Буенос-Айресі, як і в Місіонес. Катехитки Серія Ісусова були в Буенос-Айресі та Апостолес і допомагали в душпастирстві. До приїзду Кир Андрія вже були такі церкви чи каплиці: Буенос-Айрес (Курапаїгуе), Берісцо, Сарадні (о. М. Куницький), Монтевідео-Уругвай (ОО. Василіяни); Апостолес, Посадас, Азара, Трес, Капонес, Сан Хозе, Туна, Сан Ізідро, Консепціон, Уніон, Колонія Лієбіг, Санта Марія, Бельграно, Пікада Галіціана, Пікада Сан Хавієр, Аррозю дель Медіо, Кампінас, Пікада Свека, Л. Алем, Обера, Сан Мартін, Кампо Рамон, Кмпо Вієра, Кампо Гранде, Арістобуло дель Валле, Панамбі, Гварані — разом 30 церков чи каплиць. Відправляли ще в латинських церквах: Сієрра Сан Хозе, Фашінал, Сан Карлос, в Кордобі і Розаріо о. Дм. Поперечний, а відтак о. М. Куницький доїздив до Розаріо. До Парагваю доїздили ОО. Василіяни.

Теперішній стан... Новостворена Українська Єпархія нараховує коло 110 тисяч українців католиків, двадцять два священники, одинадцять канонічно єрегованих парохій і 38 церков чи каплиць. Зі світського клеру є три священники, одинадцять ОО. Василіян священників і один Брат. Вони провадять «Колегію св. Йосафата», Малу Семінарію (14 хлопців), видають місячник «Життя»; Отців Салєзіанів п'ять, два ОО. Францішкани й один Оріоніст.

ОО. Василіяни, за посередництвом Преосв. Діонісія Ніяраді, єпископа в Крижевцях, Югославія, спровадили 1939 року СС. Василіянок до помічч в душпастирстві між нашими вірними. Їх сьогодні в Аргентині є 70, мають свій Новіят в Берісцо, народні школи, одну середню в Посадас. Крім того, з Аргентинської Провінції Сестри працюють в Азуралі та Бразилії. В 1952 році ОО. Василіяни спроваджують з Бразилії Качехиток Пресв. Серія Ісусова, які сьогодні працюють у розлогіх парафії Обера, Місіонес та Парагваю. У 1964 році Преосв. А. Салєяк спроваджує з Бразилії СС. Служебниць, які мають Новіят в Ляважоль (Пров. Буенос-Айрес), Інтернат для Дівчат в Саєнс Пеня-Чакко та працюють при катедрі і в Хардін Америкі.

Є надія, що через створення Української Католицької Єпархії в Аргентині релігійно-організаційне життя ще більше пошириться та скріпиться.

Кінець

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Дорогого нам і Невіджадуваного
мого МУЖА, ТАТА і ДІДУНІЯ

БЛ. П.

МИКОЛИ МАЛОГО

буде відправлена

**ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
і ПАНАХИДА**

в суботу, 12 серпня 1978 р., о год. 9-й ранку
в церкві св. Духа в Акрон, Огайо

Про молитви за спокій душі Покійного просять —
дружина — АННА з Дітьми і Внуками

У глибокому смутку й невтішному жалі зв'їшася,
що в суботу вранці, 22-го липня 1978 р., в Оттаві, Онт., Канада,

уснула в Бозі

БЛ. П.

**ХРИСТИНА ОЛЕКСАНДРІВНА
КОЛЕССА-ГЕРИЧ**

ПОХОРОН відбувся в Торонті, з церкви св. Николая на Йорк цвинтар
у вівторок, 25-го липня 1978 року.

Родина

ПОВІДОМЛЕННЯ

Осередок Української Культури й Освіти потребує

КУРАТОРА

Обов'язки: організувати програму праці в музеї та картинній галерії, нести відповідальність за музейні експонати, архівні матеріали, закуповувати та збирати нові експонати. Платня за домовленням. Золотошених з відповідними даними надіслати:

UKRAINIAN CULTURAL & EDUCATIONAL CENTRE
184 Alexander Ave., Winnipeg, Man., Canada R3B 016

6th ANNUAL ST. JOSAPHAT'S UKRAINIAN ARTS & CRAFTS FESTIVAL

Rochester, N.Y. - August 24-27, 1978

■ Festival activities: Folk dancing, variety entertainment and dance bands; Ukrainian cuisine.
■ Запрошуються до участі українських мистців.
■ ARTISTS/CRAFTSMEN INVITED TO PARTICIPATE.
■ For further information contact:

BONDIAN WENGLOWSKYJ

83 Scotch Lane, Rochester, N.Y. 14617

(716) 342-0111

**ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ
УНСоюзу!**

КРИТЕРІЇ СУЧАСНОГО...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ченкові почесне звання „Українця 1978 року“.

Зміст його листа піднімає на вищий рівень політичної думки все те, що досі написано в Україні та поза її межами в російських тюрмах і концтаборах. Є в ньому самостійність і соборність, є власна концепція українського буття без фальшивого інтернаціоналізму. С засудження всіх тих, що в ім'я інтернаціоналізму з Матері-України „полатану сорочку“ знімати москалям допомагали...

І що важливе, зміст того листа переходить кордони „тюрми народів“, як переторго до української емігранції та пригадка її обов'язку: бути речником і носієм ідеї самостійності української думки у світі.

Світовий Конгрес Вільних Українців окремою резолюцією повинен би схвалити це почесне звання для Валерія Марченка, бо він живий приклад української самостійності саме в ювілейному році української державності.

Заповідають Баль Преси

Філадельфія (О. Л-ий). — Як інформують з Управи Спілки Українських Журналістів в Америці та Фінансової Комісії Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, заходами тих двох організацій, як і минулими роками, відбудеться черговий Баль Української Преси в ЗСА, в суботу, 4-го листопада ц. р., у Філадельфії в Авдиторії св. Йосафата на Френк-форді при вулиці Дітмані Діссон. Цей баль не міг відбутися у карнаваловому часі ані у Філадельфії, ані в Нью Йорку з причини перевантаження карнавалового календаря та неспроможності одержати відповідну залу.

Тому, щоб не переривати уже усталеної традиції балів преси, Управи Фінансової Комісії СФУЖО і СУЖА рішили відбутися цього річний Баль Преси осінню цього року, а саме в суботу, 4-го листопада, знов у Філадельфії. Під час балу окреме жорі переведе вибір кралі та двох князівен Української Преси в ЗСА на 1978 рік.

Балевий Комітет, до якого входять члени СФУЖО і СУЖА, очолює цього року п-і Христия Кульчицька, яка на попередніх балах преси займалася організацією та переведенням конкурсу вибору кралі та князівен. На аранжера балу запрошено члена Управи СУЖА Юрія Павлічка.

Комітет звертається з проханням до всіх українських часописів, журналістів та видань української преси заздалегідь підготуватися до участі у цьому річному Балі Преси та зголошувати своїх кандидаток до конкурсу кралі преси на адресу голови Балевого Комітету п-і Христия Кульчицької — тел. (609) 829-4801, — 2216 Lenola Rd., Cinnaminson, N. J., 08077.

Література і мистецтво — на партійній уздечці

Ілюстрацію літературної і мистецької творчості в Україні та її ролію подає передова київська газета „Культура і Життя“, п. н. „Комуніст у мистецькому колективі“. У передовій наголошено „чудове покликання митця, працівника культури в радянській країні“ та представлено образ „героя сьогоднішнього“, який є „невід'ємним фактором“ позитивної творчості соціалістичного мистця. Автор цієї передової також звертає увагу на „безумовний обов'язок, який мають партійна організація, а в тому і кожен комуніст, які не можуть стояти осторонь такої справи як розробка творчої перспективи“. Ці ж згадані „суспільні чинники“ повинні тим самим прийняти „ефективне рішення, проаналізувати склад творчих сил і організувати найбільш плідну їх розстановку, очолити їх соціалістичне змагання і здійснення контролю за його прове-

З діяльності Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку

„Клопоти літературного критика“

Не дуже відячна а то й досить клопітлива праця літературного критика оцінювати письменницькі твори в такий спосіб, щоб всі були задоволені: і автори, і читачі, і критики. Автор, який різно сприймає такі твори, залежно від своїх уподобань, виробленого смаку чи ідейних заходжень. Тому й нерідко літературний критик знаходить в прихильній ситуації, коли пише свою оцінку навіть якнайбільш об'єктивну, знаючи згорі що вона не вдовольнить ні автора ні читача.

Про такі саме клопоти читав доповідь д-р Лука Луців, постійний рецензент літературних видань в щоденнику „Свобода“, в п'ятницю, 26-го травня ц. р. в Літературно-Мистецькому Клубі в Нью Йорку.

Після привітання доповідача і присутніх гостей головою Клубу інж. Тарасом Гринцем, маестро Степан Крижанівський подав коротко життєвий шлях автора, який є драгоцінним зразком, а там покінчив гімназію, а в 1914-му році зголосився добровільцем до Українських Січових Стрільців, обороняючи рідні Карпати перед наступом московсько-царських військ, перейшовши всю воєнну кампанію в тих рядах аж до розпаду Австрії. Після проголошення на Західній Землі незалежності Української Народної Республіки, весь час був в Галицькій Армії, з якою перейшов усі страхоти. Чотирикутника „Смерті“. Відбувши річну польську неволю в Тухолі, вийшов до Праги на славістичні студії, закінчуючи їх докторатом. В краю був професором української мови і літератури спершу в рогатинській, опісля в соціальній гімназії, пізніше в учительських семінаріях в Кросні і Самборі, а на еміграції в Німеччині в таборних гімназіях Бамбергу і Байройту.

В ЗСА довгий час працював у редакції щоденника „Свобода“ і в тому часі тут вийшли друком його наукові праці про визначних українських письменників і поетів. Відійшовши на добре заслужений відпочинок, не залишав пера а продовжує працювати як рецензент нових видань на сторінках „Свободи“. На закінчення слова маестро Крижанівський відчитав написану свого часу про глибоку відданість і пошану письменника Миколи Понеділка для автора ввечора, як знавця підсоветської Української літератури, науковця автора видань про багатьох українських письменників.

Розпочинаючи свою доповідь, д-р Лука Луців навіть думки і спостереження письменника, журналіста і літературного критика Івана Франка про літературу

критику, дали думки критика Миколи Євчука, як такої і теперішніх критиків Рахманного і Скорупського, які вважають, що критик треба захищати читача та й самий письменник не почувається добре, коли на його писання немає ніякого критичного відгуку. Праця рецензента доволі виснажлива і вимагає багато часу, бо не можна, як деякі критики дораджували, перелічувати твори і на тій підставі писати критику спираючись лише на провідних думках автора, чи головних персонажах. Не самими роками заквітчаний життєвий шлях літературного критика. Він дістає листи від авторів і від читачів, а в них різно буває.

Після автор: „Напишіть в рецензії, що думаєте“. Але таким благородним словам вірити не можна, бо кожен з них бажає для себе доброї оцінки. Бувають автори, які посилюють свої писання для оцінки, що зовсім не в згоді з теперішньою літературною мовою на що коли рецензент звернувся увагу, то вони посилюючи чергове писання з такими ж помилками, що й їх додають. Є такі автори що у „своїх“ писаннях багато взяли з чужого подаючи за своє, та коли їм про те скажуть — це страшна образа, хоча такі оцінки не поміщуються в пресі, а відсилається авторів. Багато наших добрих письменників після рецензії надіслали писемця з подяками згадати б пок. Василя Левчицького — Скомороха, Гуцуляка, Ганну Черинь, Курпиту, д-ра Пасіку за рецензію його оповідань „Думки і тіло“ та інших.

Дуже важко приходиться оцінювати так зв. модерністичну поезію. Читач і читач — думає що воно таке і нічого не виходить; такий годі зрозуміти, що автор мав на думці і що хотів сказати; очевидно в таких поезіях немає ні риму ні ритму, а часто й ніякого сенсу. Ось тут і найбільше місце рецензента, який в таких випадках безрадіє, не розуміючи бо як слід твору, не може його оцінювати.

Після короткої перерви маестро Крижанівський прочитав поезію Миколи Гармаша, Емми Андрієвської, Зої Когут — як вона задивляється на модерністів, і знову модерністичну поезію Емми Андрієвської, що її старалася коментувати і висловити Ірина Шумилівич-Шуварська сама з поетичного клану, бо ніхто інший не розуміючи того роду творчості коментувати не збирався. На закінчення ввечора, д-р Луців додав ще декілька своїх зауважень, а голова Клубу сказав автору дуже щиро подяку за його труд і цікаву доповідь.

Б.Б.

Величавий концерт у Чикаго

Величавим закінченням Днів Української Спідщини у Чикаго був небуденний концерт в залі театру Авдиторіум, що відбувся 21-го травня ц. р. Комітетом „Святкування великого призначення за відважний крок виставити українське мистецтво на ширшу арену та показати його іншим шарами етнічного населення нашої метрополії. Концерт був великим успіхом української мистецької культури та зробив величезну пропагандистську працю.

Головною мистецькою податтю того концерту був Павло Плішка — бас, один з найкращих співаків Метрополітальної Опери в Нью Йорку, який вперше в Чикаго співав для української громади. У його мистецькому виконанні ми почули відомі композиції Лисенка як: „Ой, Дніпре мій“, а далі арію з опери „Дон Карлос“ Верді та „Фігаро“ — Моцарта. Павло Плішка справді обдарований надзвичайною барвою голосу та великою музичною культурою. Прекрасно звучали ті пісні у його інтерпретації з поправкою українською вимовою (бож нею не володіє). В оперних аріях відчувалося цілковиту певність у площині музичної інтерпретації, що виявляло його оперну рутину та знамениту техніку і емісію голосу. Гучні оплески та стоячі овації були виявом призначення та захоплення.

Другою мистецькою особистістю того концерту була відома вже в Чикаго, заслужена співачка Ія Машок. Її елегантний та граційний постави супроводив такий же спів. У її інтерпретації ми почули цікаву арію з опери „Івасик-Телесик“ — Фоменка, яка вимагає не тільки голосового матеріалу, але великої техніки та доброго бели канто, що так майстерно використано у тій трудній арії. У пісні Бобикевича — „Гей, тополі мої“ помітно було ліричне переживання голосу, що втворювало настійні пісні. У виконанні тих двох вокалістів почули маестро Леонорі і Гвардія з опери „Сила призначення“ Верді. Хоча дует той має драматичне забарвлення, то в ньому не домінувала сила вокалу, як ефективного засобу, але гармонійне, музичне звучання, оперте на техніці бели канто. Шкода, що співаки не мали нагоди виступити з більшим репертуаром, бо їм це дало б нагоду виявити себе ще краще і вийшло б на користь програми. Годі додати щось нового до мистецьких оцінок співака Плішки. Перед ним велике майбутнє, що його завдячуватиме красивому голосові, музичній культурі та витривалій праці. Пані Ія відома мені ще з Бразилії, а тутешній громадський довіряє. Можна б тільки додати, що вона розвинула своє мистецтво до найкращих форм і сьогодні є вже цілком оформленою співачкою. Хотілося б послухати тих співаків в українському дуеті або опері. Фортепіановий супровід спочивав у руках маестра Бояжияна, який уміло справлявся із неелегким акомпаньяментом. Він же учитель Плішки та корепетитор у Метрополітальній Опері в Нью Йорку. Китиці квітів подані всім, їм трьом були доказом призначення та захоплення.

Живі, свіжі, барвисті і тендітні були танки „Веснянки“, танцювального ансамблю ОДУМ із Торонто. Під звуки своєї малої оркестри вони відтворили такі танки: „Привіт Рогівчанка“, „Гуцулка“, „Київський гопак“, „Вечорниця“ та „Гопак“, який був фінальною сценою концерту та зібрав довгі і ясні оплески. Багато разів конференс концерту викликавав на сцену мистецького керівника Ансамблю, що в ньому сам квіт молоді — народжений вже в Канаді. Честь їм за це та дяка.

Вкінці зупинимось на чоловічому хорі „Прометей“ з Філадельфії, під мистецьким керівництвом М. Милена Рудницького.

Невидимі Стигмати Книжка у твердій темно-бронзовій обортці із золотими буквами. 552 сторінки із фотографічною документацією. Ціна 15.00 доларів. SVOBODA 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Дякуючи. Хор цей нам не чужий, бож і не так давно був у нас зі своїм концертом, який промовист собі дорогу до наших сердець, а своїми частими виступами та осяганнями заслужив собі на призначення найкращого чоловічого хору на американському континенті. Прозвучали цікаві твори, такі як: „Хор Норманів“ Вагнера, „Лірична“ Ой, пушу я кониченька“ Лисенка та нова на хор „Пісня“ Гнатичина і Йшов „Хор браців“ Лисенка, що тут не співають „Карпати“ Шамо, нова і цікава „Плотногоні“ Кос-Анатольського та, здається улюблена хору і слухачів „Грай, бандуро, трай“ Шамо, якою закінчили свій рейд при допомозі пісень, які звучали свіжо, лірично, бравурно, з чудовими переживаннями від п'яна до крешендо та прикрашені романтичними голосами своїх солістів. І знову ясні оплески і знову китиці квітів і знову шире захоплення. Великою частиною їхнього успіху була талановита піаністка Доза Сигіда, яка прекрасно достроювалась до вимог диригента і творила нерозривну цілість.

Програмою майстерно провів український колектив Олег Палій, надаючи їй заокруглену цілість. Його спокійний і мелодійний голос, з доброю українською та англійською мовами, гармонійно зливався з цілістю програми, яка не була пописовою, але пропагандистською, бож це були Дні Української Спідщини. Короткі і змістовні коментарі про Україну та її мистецтво були дуже потрібні для вилесного числа чужинців.

І хоча програма концерту добігла до кінця, слухачі залишилися з почуттям насолоди, радості та навіть гордості з тих Днів Української Спідщини. В наших душах довго брив відгук прослуханого. А все тут було певною запорукою що Україну, український народ та українське мистецтво чекає світле майбутнє.

Д-р Олена Сидоренко-Квіриба

DELTO EUROPA CORP. (Roman Iwanuckij) 146 First Ave. (Bet. 8th & 9th Sts.) New York, N.Y. 10009. Tel. 228-2266 ПОДАРКИ на Україну і на різні нагоди. З українським взором свічки, склянки і вогнетриві тарілки з накривками (casserol-ovenproof).

Микола Понеділок Рятуйте мою душу ПОВІСТЬ Обкладинка та ілюстрації ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО Сторінок 503 • Ціна 8.00 дол. SVOBODA 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.

FUNERAL SERVICE

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE 3535 East Tremont Avenue BRONX, N.Y. 10465 Tel.: 863-2475

191 Avenue "A" NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: 674-3630

Директор ПОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ Завідуючий встановленням похоронів в каліфорнії, положених в кожній районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

Нема то як на Союзівці!

Оселі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах біля міста Кергонксон, Н. Й.

П'ЯТНИЦЯ, 11-го СЕРПНЯ — ЗАБАВА, оркестра СОЮЗІВКИ.

СУБОТА, 12-го СЕРПНЯ — РЕВІЯ — „СОЮЗІВКА НА ВЕСЕЛО“ у виконанні ансамблю Союзівки. Год. 10-та веч. — ЗАБАВА, оркестра „ТЕМПО“.

НЕДІЛЯ, 13-го СЕРПНЯ — Год. 12-та дня — Виставка образів Е. КОЗАКА-ЕКА і його синів.

Год. 8-ма веч. — „СОЮЗІВКА НА ВЕСЕЛО“ — виконує Ансамбль Союзівки з участю ЕКА й Ікера.

П'ЯТНИЦЯ, 18-го СЕРПНЯ — ЗАБАВА, оркестра СОЮЗІВКИ.

СУБОТА, 19-го СЕРПНЯ — Український Музичний Інститут — КОНЦЕРТ ВИЗНАЧНИХ УЧНІВ. Год. 10-та веч. — ЗАБАВА, оркестра ІЗМАРАГД.

НЕДІЛЯ, 20-го СЕРПНЯ по пол. — ДЕНЬ СОЮЗІВКИ — влаштує Окружна Рада СУА — Нью Йорк Виставка образів маестра ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА.

П'ЯТНИЦЯ, 25-го СЕРПНЯ — ЗАБАВА, оркестра СОЮЗІВКИ.

СУБОТА, 26-го СЕРПНЯ — УКРАЇНСЬКИЙ ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ — хореограф РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА. Кер. МАРКІЯН КОМІЧАК.

Год. 10-та веч. ЗАБАВА, оркестра СОЮЗІВКИ. Співає ОКСАНА ТРОМСА.

Комферансьє всіх програм — АНЯ ДИДИК

Велика холоджена зала „Веселки“
Телефон Союзівки — (914) 626-5641

You may never live it down, but you can sure live it up.

Sometimes people who don't buy U.S. Savings Bonds say funny things to people who do.

"No will power?"
"Scared of the future?"
"You call that interest?"
"You know what Louie said about them?"

So who's Louie and who cares?
Fact is that U.S. Savings Bonds now offer you 6% interest when held to 5-year maturity. And nothing is safer.

You can even save for them automatically through your Payroll Savings Plan at work. What could be easier?

You're the one who'll live it up. Because you've got it.

Series E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Join the Payroll Savings Plan.

Paid by Ukrainian National Association, Inc. and "Svoboda" Ukrainian Daily

ОЛЕНА ЗВИЧАЙНА та МИХАЙЛО ВЛАКОВИЧ
ВОРОГ НАРОДУ
ПОВІСТЬ У ДВОХ ТОМАХ
Том перший: Проти Течії. Том другий: Пляшка Рабів.
939 сторінок. Ціна 10.00 дол.
Замовляти: книгарський відділ при „Свободі“, переписуючи чек або поштовий переказ, долучуючи 75 центів на кошти переписки.
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303

УВАГА! **УВАГА!**
Новинка на книгарських полицях!
ВОЛОДИМИР ЯНІВ
ЖИТТЯ
4-та книга лірики
Обкладинка ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
В книжці 30 ілюстрацій ГАЛИНИ МАЗЕПІ
Сторінок — 120. Ціна — 5.00 дол. (з перепискою)
КНИЖКА ЗУСТРІЛАСЯ З ВИСОКОЮ ОЦІНКОЮ КРИТИКИ!
Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, переписуючи чек або поштовий переказ:
"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

УВАГА! **УВАГА!**
ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ
Можна вже замовляти в книгарському відділі при „Свободі“
В ІМ'Я ПРАВДИ
Аналіз безпарламентної трагедії Української Галицької Армії.
Друге видання.
ЯРОСЛАВА ГРИНЕВИЧА
Ціна \$2.00 з перепискою.
"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.

УВАГА! **УВАГА!**
ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ
Можна вже замовляти в книгарському відділі при „Свободі“
В ІМ'Я ПРАВДИ
Аналіз безпарламентної трагедії Української Галицької Армії.
Друге видання.
ЯРОСЛАВА ГРИНЕВИЧА
Ціна \$2.00 з перепискою.
"SVOBODA" BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 5% стейтового податку.